

Toč. 32. Stoga časna braćo, ne možemo učiniti drukčije, nego da vas živo potaknemo, da vrlo brižljivo i svim sredstvima pomažete i širite ovo nabožno pučko pjevanje u biskupijama, koje su vam povjerene. Sigurno vam ne će nedostajati stručnjaci, koji će prikladno skupiti te pjesme, te ih izdati u jednom svesku, ako to još nije učinjeno, kako bi ih svi vjernici mogli lakše naučiti, bez poteškoće pjevati i dobro zapamtiti. Neka oni, koji poučavaju djecu u vjeronauku, ne propuste pravilnu upotrebu uspješne ove pomoći i neka se voditelji katoličke mladeži s njom također razborito posluže u vrlo važnoj službi, koja im je povjerena. Tako se možemo nadati, da će se sretno ispuniti, što svi žele, naime, da se svjetovne one popijevke, — koje bilo zbog mlitavih napjeva, bilo zbog svojih riječi, često sladunjavih i besramnih, obično za kršćanina, osobito za mladež, znače opasnost, — uklone, i da ustupe mjesto onim popijevkama, koje daju čistu i zdravu radost, a ujedno hrane i jačaju vjeru i pobožnost. Tako će kršćanski puk početi ovdje na zemlji pjevati pohvalnu pjesmu, što će je kroz vječnost pjevati na nebu: »Onome, koji sjedi na prijestolju, i Janjetu, hvala, čast, slava i moć u sve vijekove vijekova« (Apoc. 5, 13).

(Enciklika Musicae Sacrae disciplina)

Gdje vlada zakoniti običaj u nekim krajevima više puta potvrđen danim povlasticama, da se kod ulaza, prikazanja i pričesti pjesme iz »graduala« zamijene drugima, smije se po sudu nadležne krajevine vlasti taj običaj zadržati, samo ako se takve pjesme slažu s dijelovima Mise s blagdanom ili s liturgijskim vremenom. Ta ista krajevna vlast mora odobriti tekst tih pjesama.

(Uputa o glazbi o bogoslužju Zbora obreda od 5. III 1967).

Rad na obnovi crkvene popijevke

Novi Red mise II vatikanskog sabora vratio je crkvenoj popijevci njeno prvotno i pravo mjesto u bogoslužju. Razlog koji je ponukao crkvene oce da nakon četiri vijeka zapostavljanja ovog odličnog bogoslužnog izražaja opet dopuste pjevanje popijevaka u bogoslužju treba tražiti u općoj zamisli II vatikanskog sabora da približi Evanđelje vremenu, čovjeku i jeziku današnjice. Evanđelje nije Krist donio za »elitu« pripadnika pojedinih duhovnih staleža, već za sve ljude, za cijelo čovječanstvo. Analogno tome aktivno i djelotvorno sudjelovanje u bogoslužju ne bi trebalo biti svojina »elite« klerika i crkvenih pjevača već čitavog Božjeg naroda. A širokom sloju toga Božjeg naroda moguće je sudjelovati u bogoslužju aktivno i djelotvorno gotovo jedino pjevanjem crkvenih pučkih popijevaka. To je Sabor uvidio i velikodušno dozvolio.

Ali II vatikanski sabor ostao bi za povijest mrtvo slovo kad ne bi našao oduševljenih pobornika i nosilaca ideja. To vrijedi za svaku saborsku odluku pa i za načela koja se odnose na saborska glazbena nastojanja.

Istina, u Hrvatskoj je II vatikanski sabor našao odlične nosioce pa i na polju glazbene reforme što pokazuju i mnoge stranice našeg časopisa. Ali uza sve to glazbena reforma u Hrvatskoj nije išla ukorak sličnim pothvatima drugih katoličkih naroda. Mnogo nam toga nedostaje radi relativno malog stupnja crkveno glazbene kulture duhovnih ljudi pozvanih da promiču ili potpomažu saborsku glazbenu reformu kao dio i nadogradnju liturgijskoj i općoj vjerskoj reformi.

To se posebno očitivalo i u pitanju crkvene pučke popijevke kao bogoslužnog izražaja širokih slojeva vjernika. Sve što je do sada učinjeno odnosi se na mogućnosti pjevanja popijevaka u božićno, korizmeno i uskrsno vrijeme, te na blagdane i to isključivo sadržanih u Hrvatskom crkvenom kantualu. Po toj uredbi zajednice vjernika u Hrvatskoj veći dio godine ne mogu pjevati svoje crkvene popijevke. A misao je Sabora šira. Za njeno ostvarenje treba ljudi koji će raditi na SAKUPLJANJU, ISTRAŽIVANJU I PRIREĐIVANJU za bogoslužje ove naše bogate narodne baštine. Ozbilnost i opsežnost pothvata nalaže da se i hrvatski ljubitelji crkvene pučke popijevke — glazbenici, pjesnici, liturgičari i teolozi — sastaju na nacionalnim savjetovanjima himnologa. To od nas traži današnja potreba vjernika i zov vremena. Svi koji su po dužnosti ili po ljubavi pozvani da rade i potpomažu — liturgijsku glazbenu obnovu II vatikanskog sabora nadamo se da će ove riječi shvatiti kao zov na rad u velikom i odgovornom pothvatu.

Uredništvo